

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/14-09/36

URBROJ: 65-14-02

Zagreb, 26. svibnja 2014.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izvešće o obavljenoj reviziji turističkih zajednica i Instituta za turizam*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora, sukladno odredbi članka 9. Zakona o Državnom uredu za reviziju ("Narodne novine", broj 80/11), dostavio Državni ured za reviziju, aktom od 23. svibnja 2014. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela u ime Državnog ureda za reviziju, sudjelovat će mr. Ivan Klešić, glavni državni revizor.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	23-05-2014		
Klasifikacijska oznaka	021-12/14-09/36		Org. jed.
			65
Uredžbeni broj		Pril.	Vrij.
613-14-01		1	10

KLASA: 003-05/14-05/1
URBROJ: 613-01-01-14-2

Zagreb, 23. svibnja 2014.

HRVATSKI SABOR
n/p Josip Leko, predsjednik

Predmet: Dostava Izvješća

Poštovani,

U skladu s odredbom članka 9. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), u prilogu se dostavlja Izvješće o obavljenoj reviziji turističkih zajednica i Instituta za turizam.

Izjavitelj na sjednicama Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, bit će mr. Ivan Klešić, dipl. oec., glavni državni revizor.

S poštovanjem,

GLAVNI DRŽAVNI REVIZOR

mr. Ivan Klešić, dipl. oec.

Prilog: kao u dopisu

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI
TURISTIČKIH ZAJEDNICA I INSTITUTA ZA TURIZAM

Zagreb, svibanj 2014.

SADRŽAJ

stranica

CILJEVI, PODRUČJA I METODE REVIZIJE	1
KRITERIJI ZA OCJENU PRAVILNOSTI I EFIKASNOSTI POSLOVANJA	2
IZRAŽENA MIŠLJENJA.....	4
OSNOVNI PODACI O SUBJEKTIMA REVIZIJE.....	6
a) Turističke zajednice	6
b) Institut za turizam	9
SAŽETAK NALAZA REVIZIJE.....	11
OCJENA EFIKASNOSTI U PROMICANJU I UNAPRJEĐENJU TURIZMA TE SURADNJE S LOKALNIM JEDINICAMA	19

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/14-06/3
URBROJ: 613-01-01-14-1

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI TURISTIČKIH ZAJEDNICA I INSTITUTA ZA TURIZAM ZA 2012.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju 68 turističkih zajednica (Hrvatske turističke zajednice, 20 turističkih zajednica županija, Turističke zajednice grada Zagreba, 39 turističkih zajednica gradova, četiri turističke zajednice općina i tri turističke zajednice područja) i Instituta za turizam. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima koji su utvrđeni okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 1. listopada 2013. do 30. travnja 2014.

CILJEVI, PODRUČJA I METODE REVIZIJE

Osnovni ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom te
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Posebni ciljevi revizije bili su:

- ocijeniti efikasnost u promicanju i unaprjeđenju turizma u Republici Hrvatskoj
- ocijeniti efikasnost suradnje turističkih zajednica s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave
- ocijeniti učinkovitost trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina, iz proračuna te drugih izvora.

S obzirom na postavljene ciljeve, revizijom su obuhvaćena sljedeća područja:

- djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo
- sustav unutarnjih kontrola
- planiranje i računovodstveno poslovanje
- financijski izvještaji
- prihodi
- rashodi
- imovina i obveze
- vlastiti izvori te
- programi i projekti turističkih zajednica.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način da osigura potrebne dokaze koji pružaju razumnu osnovu za revizijske nalaze i preporuke, te ostvarenje revizijskih ciljeva. Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju turističkih zajednica i Instituta za turizam. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima su uspoređeni s podacima iz ranijeg razdoblja s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, uspoređeni su podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i rashodima. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, od boravišnih pristojbi i turističkih članarina, te drugih prihoda. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnijih stavki na pojedinim računima glavne knjige, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi obračuna plaća i naknada za zaposlenike, materijalnih rashoda, rashoda za amortizaciju i rashoda za donacije (pomoći). Obavljeni su razgovori s čelnicima turističkih zajednica i Instituta za turizam te su pribavljena obrazloženja o poslovnim događajima.

KRITERIJI ZA OCJENU PRAVILNOSTI I EFIKASNOSTI POSLOVANJA

Kriteriji za ocjenu pravilnosti i efikasnosti poslovanja revizijom obuhvaćenih subjekata utvrđeni su na temelju odredbi zakona, propisa i internih akata, strateških dokumenata vezanih uz razvoj turizma te planova i programa rada. Sadrže potrebno, očekivano ili željeno stanje te daju okvir za procjenu i razumijevanje poslovanja turističkih zajednica i Instituta za turizam, utvrđivanje činjenica i donošenje odgovarajućih zaključaka te davanje preporuka.

Kriteriji za ocjenu istinitosti i vjerodostojnosti financijskih izvještaja i poslovanja, pravilnost stjecanja prihoda i ostvarenja rashoda te zakonitosti turističkih zajednica proizlaze iz osnovnih propisa:

- Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (Narodne novine 152/08)
- Zakona o boravišnoj pristojbi (Narodne novine 152/08, 43/09, 88/10 i 50/12)
- Zakona o članarinama u turističkim zajednicama (Narodne novine 152/08 i 88/10) te
- Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08, 7/09, 158/13 i 1/14).

Također, kriteriji proizlaze i iz drugi propisa, koji se primjenjuju u poslovanju turističkih zajednica i Instituta za turizam:

- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (Narodne novine 138/06 i 80/13)
- Zakon o Hrvatskom crvenom križu (Narodne novine 71/10)
- Uredba o utvrđivanju boravišne pristojbe za 2012. (Narodne novine 119/11)
- Uredba o utvrđivanju boravišne pristojbe za 2013. (Narodne novine 70/12)
- Pravilnik o proglašavanju turističkih općina i gradova i o razvrstavanju naselja u turističke razrede (Narodne novine 122/09, 9/10, 61/10, 82/10, 36/11, 89/11, 146/11, 141/12, 144/12 i 38/13)
- Pravilnik o kriterijima za razvrstavanje naselja u turističke razrede (Narodne novine 92/09)
- Pravilnik o kriterijima za uplatu i korištenje uplaćenih sredstava boravišne pristojbe na posebnom računu Hrvatske turističke zajednice (Narodne novine 139/09 i 36/11)
- Pravilnik o potporama turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima (Narodne novine 19/11, 53/12, 91/12 i 28/13) te
- Pravilnik o načinu naplate paušalnog iznosa boravišne pristojbe osoba koje pružaju usluge smještaja u domaćinstvu i seljačkom domaćinstvu (Narodne novine 92/09).

Kriteriji za ocjenu efikasnosti u promicanju i unaprjeđenju turizma Republike Hrvatske, suradnje s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i ocjenu učinkovitosti trošenja sredstava prikupljenih od boravišnih pristojbi, turističkih članarina ili iz proračuna te drugih izvora, određeni su na temelju planova i programa rada, kao i izvještaja o ostvarenju plana i programa rada.

IZRAŽENA MIŠLJENJA

O financijskim izvještajima i poslovanju revizijom obuhvaćenih turističkih zajednica i Instituta za turizam za 2012., izražena su:

- **23 bezuvjetna i**
- **46 uvjetnih mišljenja.**

U nastavku se navode subjekti revizije prema vrstama izraženih mišljenja. Uz nazive subjekata navedena su mišljenja iz prethodne revizije (ako je obavljena).

Bezuovjetno mišljenje je izraženo za:

- Turističku zajednicu Dubrovačko-neretvanske županije (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Krapine (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Mali Lošinj (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Nova Gradiška (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Ogulina (prva revizija)
- Turističku zajednicu grada Osijeka (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Poreča (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Požega (bezuovjetno)
- Turističku zajednicu grada Pule (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Rovinja
- Turističku zajednicu grada Umaga
- Turističku zajednicu grada Velike Gorice (bezuovjetno)
- Turističku zajednicu grada Vukovara (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Županje (bezuovjetno)
- Turističku zajednicu Istarske županije (bezuovjetno)
- Turističku zajednicu Koprivničko-križevačke županije (bezuovjetno)
- Turističku zajednicu Krapinsko-zagorske županije (bezuovjetno)
- Turističku zajednicu Ličko-senjske županije
- Turističku zajednicu općine Plitvička jezera
- Turističku zajednicu Požeško-slavonske županije (uvjetno)
- Turističku zajednicu Šibensko-kninske županije (uvjetno)
- Turističku zajednicu Vukovarsko-srijemske županije (bezuovjetno) i
- Turističku zajednicu Zagrebačke županije (bezuovjetno).

Uvjetno mišljenje je izraženo za:

- Hrvatsku turističku zajednicu (bezuovjetno)
- Institut za turizam
- Turističku zajednicu Bilogora (uvjetno)
- Turističku zajednicu Bjelovarsko-bilogorske županije
- Turističku zajednicu Brodsko-posavske županije (uvjetno)
- Turističku zajednicu Daruvar-Papuk (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Biograda na moru
- Turističku zajednicu grada Crikvenice
- Turističku zajednicu grada Čakovca (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Dubrovnika (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Đakova (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Iloka
- Turističku zajednicu grada Karlovca (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Kaštela
- Turističku zajednicu grada Koprivnice (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Križevaca

- Turističku zajednicu grada Kutine
- Turističku zajednicu grada Ludbrega
- Turističku zajednicu grada Novalje (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Opatije (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Preloga
- Turističku zajednicu grada Rijeke (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Samobora (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Siska (bezuovjetno)
- Turističku zajednicu grada Slatine (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Slavonski Brod (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Splita (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Šibenika (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Varaždina (bezuovjetno)
- Turističku zajednicu grada Vinkovaca (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Virovitice (uvjetno)
- Turističku zajednicu grada Zadra
- Turističku zajednicu grada Zagreba (uvjetno)
- Turističku zajednicu Karlovačke županije (bezuovjetno)
- Turističku zajednicu Međimurske županije (bezuovjetno)
- Turističku zajednicu općine Marija Bistrica
- Turističku zajednicu općine Medulin (bezuovjetno)
- Turističku zajednicu općine Sveti Martin na Muri
- Turističku zajednicu Osječko-baranjske županije (bezuovjetno)
- Turističku zajednicu područja đurđevačke Podravine
- Turističku zajednicu Primorsko-goranske županije (bezuovjetno)
- Turističku zajednicu Sisačko-moslavačke županije (suzdržano)
- Turističku zajednicu Splitsko-dalmatinske županije (bezuovjetno)
- Turističku zajednicu Varaždinske županije (uvjetno)
- Turističku zajednicu Virovitičko-podravske županije (uvjetno) i
- Turističku zajednicu Zadarske županije.

OSNOVNI PODACI O SUBJEKTIMA REVIZIJE

a) Turističke zajednice

Sustav turističkih zajednica, ustrojstvo, zadaće i način rada turističkih zajednica te osnovna načela njihova financiranja i gospodarenja, uređeni su Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (dalje u tekstu: Zakon).

Sustav turističkih zajednica čine: Hrvatska turistička zajednica, turističke zajednice županija, Turistička zajednica grada Zagreba, turističke zajednice gradova, turističke zajednice općina, turističke zajednice mjesta te turističke zajednice područja.

Djelovanje turističkih zajednica se temelji na načelu opće korisnosti. Turistička zajednica ne smije obavljati gospodarske djelatnosti, osim ako je Zakonom drugačije propisano.

Prema odredbama članka 28. Zakona, obvezatni članovi turističke zajednice općine ili grada su sve pravne i fizičke osobe, koje na području općine ili grada u kojoj se osniva turistička zajednica imaju sjedište ili podružnicu, pogon i slično (poslovnu jedinicu) i koje ostvaruju prihod pružanjem ugostiteljskih ili drugih turističkih usluga ili obavljaju s turizmom neposredno povezane djelatnosti. Kao dragovoljni članovi, u turističku zajednicu općine ili grada mogu se učlaniti i druge pravne i fizičke osobe.

Pravne i fizičke osobe (obvezatni članovi) plaćaju članarinu turističkoj zajednici u skladu s posebnim zakonom, a dragovoljni članovi plaćaju članarinu turističkoj zajednici u visini koju utvrdi skupština turističke zajednice. Prema odredbama članka 47. Zakona, obvezatni članovi turističke zajednice županije su turističke zajednice gradova, općina i mjesta te turističke zajednice područja osnovane na području županije. Ako na području županije nisu osnovane turističke zajednice mjesta, gradova i općina glede obvezatnih članova odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona koje se odnose na obvezatno članstvo u turističkoj zajednici općine ili grada.

Prema podacima iz Upisnika Ministarstva turizma, u Republici Hrvatskoj je, osim Hrvatske turističke zajednice, osnovano 296 turističkih zajednica, od kojih je 21 na razini županija i Grada Zagreba, 114 na razini gradova, 135 na razini općina, 15 na razini mjesta, deset turističkih zajednica područja te jedna otočna turistička zajednica (otoka Krka).

Revizijom obuhvaćene turističke zajednice imale su koncem 2012. ukupno 444 zaposlenika, jedna turistička zajednica ima više od 20 zaposlenika, dok je najveći broj turističkih zajednica (49) koje imaju do pet zaposlenika.

U tablici broj 1 daju se podaci iz Upisnika Ministarstva turizma o broju turističkih zajednica po županijama.

Tablica broj 1

Broj turističkih zajednica
sa stanjem na dan 17. travnja 2014.

Redni broj	Naziv županije	Turistička zajednica						Ukupno
		županije	grada	općine	mjesta	područja	otoka	
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Zagrebačka	1	9	3	0	1	0	14
2.	Krapinsko-zagorska	1	6	5	0	1	0	13
3.	Sisačko-moslavačka	1	5	5	0	0	0	11
4.	Karlovačka	1	5	2	0	0	0	8
5.	Varaždinska	1	6	2	0	0	0	9
6.	Koprivničko-križevačka	1	2	4	0	1	0	8
7.	Bjelovarsko-bilogorska	1	1	0	0	5	0	7
8.	Primorsko-goranska	1	14	20	1	0	1	37
9.	Ličko-senjska	1	4	3	1	0	0	9
10.	Virovitičko-podravska	1	3	2	0	0	0	6
11.	Požeško-slavonska	1	4	1	0	0	0	6
12.	Brodsko-posavska	1	2	4	0	0	0	7
13.	Zadarska	1	6	18	4	0	0	29
14.	Osječko-baranjska	1	6	3	0	1	0	11
15.	Šibensko-kninska	1	5	6	5	0	0	17
16.	Vukovarsko-srijemska	1	4	1	0	0	0	6
17.	Splitsko-dalmatinska	1	16	19	4	0	0	40
18.	Istarska	1	9	20	0	1	0	31
19.	Dubrovačko-neretvanska	1	5	14	0	0	0	20
20.	Međimurska	1	2	3	0	0	0	6
21.	Turistička zajednica Grada Zagreba	1	-	-	-	-	-	1
Ukupno		21	114	135	15	10	1	296

Izvor: *Upisnik Ministarstva turizma*

Prihodi i rashodi za 2012. i 2013.

Turističke zajednice obuhvaćene revizijom ostvarile su ukupne prihode za 2012. u iznosu 556.586.852,00 kn, što čini 74,1 % ukupno ostvarenih prihoda (751.346.683,00 kn) svih turističkih zajednica u Republici Hrvatskoj, od toga je Hrvatska turistička zajednica ostvarila prihode za 2012. u iznosu 256.690.664,00 kn, a najveći broj revizijom obuhvaćenih turističkih zajednica ostvario je prihode do 5.000.000,00 kn. Podaci o ostvarenim prihodima, rashodima te višku prihoda za 2012. i 2013., svih turističkih zajednica, daju se u tablici broj 2.

Tablica broj 2

Prihodi, rashodi te višak prihoda
za 2012. i 2013. svih turističkih zajednica

u kn

Redni broj	Opis	Ostvareno		Indeks (3/2)
		2012.	2013.	
	1	2	3	4
1.	Ukupni prihodi	751.346.683,00	785.385.502,00	104,5
2.	Ukupni rashodi	723.504.874,00	711.427.964,00	98,3
Višak prihoda		27.841.809,00	73.957.538,00	265,6

Prema Zakonu, turističke zajednice ostvaruju prihode od boravišne pristojbe i članarina u skladu s posebnim zakonima, od obavljanja gospodarske djelatnosti (članak 10. Zakona), iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te državnog proračuna, donacija, imovine u vlasništvu i iz drugih izvora. Struktura ostvarenih prihoda za 2012. i 2013. svih turističkih zajednica, daje se u tablici broj 3.

Tablica broj 3

Struktura ostvarenih prihoda
za 2012. i 2013. svih turističkih zajednica

u kn

Redni broj	Vrsta prihoda	Ostvareno				Indeks (4/2)
		2012.	Udjel u %	2013.	Udjel u %	
	1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi od članarina	182.601.430,00	24,3	200.323.689,00	25,5	109,7
2.	Prihodi od boravišne pristojbe	367.435.254,00	48,9	377.925.611,00	48,1	102,9
3.	Prihodi od donacija	167.187.655,00	22,3	144.116.047,00	18,3	86,2
4.	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	7.058.849,00	0,9	8.474.223,00	1,1	120,1
5.	Drugi prihodi	27.063.495,00	3,6	54.545.932,00	6,9	201,5
Ukupno		751.346.683,00	100,0	785.385.502,00	100,0	104,5

Prema pokazateljima razvoja turizma u Republici Hrvatskoj, u 2013. je zabilježeno 64,8 milijuna turističkih noćenja, što je za 3,3 % više nego u 2012. godini.¹ Usporedba podataka o stopi rasta broja noćenja sa stopom rasta prihoda od boravišne pristojbe pokazuje da su prihodi od boravišne pristojbe rasli sporije, odnosno da je stopa rasta broja noćenja (3,3 %) veća za 13,9 % od stope rasta (2,9 %) prihoda od boravišne pristojbe.

Ostvarenim приходima financirani su rashodi ostvareni u 2012. u iznosu 723.504.874,00 kn i u 2013. u iznosu 711.429.138,00 kn. Struktura ostvarenih rashoda za 2012. i 2013. svih turističkih zajednica, daje se u tablici broj 4.

¹<http://www.poslovni-info.eu/sadrzaj/gospodarstvo-rh/pokazatelji-razvoja-turizma-hrvatske-1988-2013/#sthash.tDIeXcbh.dpuf> (30.4.2014.)

Tablica broj 4

Struktura ostvarenih rashoda
za 2012. i 2013. svih turističkih zajednica

u kn

Redni broj	Vrsta rashoda	Ostvareno				Indeks (4/2)
		2012.	Udjel u %	2013.	Udjel u %	
	1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	106.837.546,00	14,8	109.536.573,00	15,4	102,5
2.	Materijalni rashodi	457.764.567,00	63,3	437.535.459,00	61,5	95,6
3.	Financijski rashodi	13.425.988,00	1,9	10.172.727,00	1,4	75,8
4.	Donacije	90.023.092,00	12,4	90.877.803,00	12,8	100,9
5.	Drugi rashodi*	55.453.681,00	7,7	63.306.576,00	8,9	114,2
	Ukupno	723.504.874,00	100	711.429.138,00	100	98,3

* Drugi rashodi odnose se na prijenos pripadajućeg dijela prihoda boravišne pristojbe lokalnim jedinicama na temelju odredbi Zakona o boravišnoj pristojbi, otpisana potraživanja, sudske i upravne pristojbe

Pored materijalnih rashoda, značajni su i rashodi za zaposlene u turističkim zajednicama. Najveći broj revizijom obuhvaćenih turističkih zajednica (47) ostvario je rashode za plaće i naknade troškova zaposlenima za 2012. u iznosu do 1.000.000,00 kn. Najviša prosječna bruto plaća isplaćena je u iznosu 46.536,00 kn (Hrvatska turistička zajednica) i 37.054,00 kn (Turistička zajednica grada Zagreba), a najniža u iznosu 1.586,00 kn (Turistička zajednica općine Marija Bistrica).

Potraživanja i obveze

Koncem 2012. turističke zajednice su u godišnjim financijskim izvještajima iskazale potraživanja u iznosu 17.876.832,00 kn, te obveze u iznosu 65.093.423,00 kn. Revizijom je utvrđeno da većina turističkih zajednica nije iskazala potraživanja za turističke članarine i potraživanja za boravišne pristojbe, tako da navedeni iznos potraživanja nije realno iskazan.

b) Institut za turizam

Institut za turizam je jedini javni znanstveni institut specijaliziran za istraživanja i konzalting u turizmu, te je suradnik nositeljima turističke aktivnosti u ostvarivanju zajedničkog cilja - postizanja veće konkurentnosti hrvatskog turizma. Djeluje u okviru Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 123/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13 i 139/13), Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08), Pravilnika o osnovama financiranja znanstvenoistraživačkih instituta (Narodne novine 38/97 i 28/99) i Statuta.

Osnovna djelatnost Instituta za turizam je znanstvenoistraživačka. Osnovan je za provedbu programa znanstvenih istraživanja kao javna ustanova u znanstvenoj djelatnosti, čija je zadaća ostvarivanje znanstvenih programa od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku i uspostavljanje znanstvene infrastrukture za sustav znanosti i visokog obrazovanja. Obavlja i druge djelatnosti koje služe obavljanju znanstvene djelatnosti: kontinuirana kompleksna istraživanja na području turizma u Republici Hrvatskoj sa zadaćom unaprjeđenja istraživanja kroz poticanje znanja i izvrsnosti, zaštite okoliša i prostornog razvoja te povezivanja javnog sektora i turističkog gospodarstva, obavljanje djelatnosti (projekata) za potrebe tržišta - izrada istraživačkih projekata, izvještaja i studija za različite naručitelje (ministarstva, županije, gradove i općine, sustav turističkih zajednica, trgovačka društva iz turističkog sektora i druge subjekte).

Nadalje, izrada metodologije za ocjenu konkurentne sposobnosti hrvatskog turizma, izrada strateških dokumenata iz područja turizma na nacionalnoj, regionalnoj, lokalnoj i mikro razini (razina trgovačkih društava), izdavačka djelatnost i aktivnosti popularizacije rezultata znanstvenoistraživačkog rada.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2012., ukupni prihodi Instituta za turizam su ostvareni u iznosu 10.313.876,00 kn, a ukupni rashodi u iznosu 10.149.042,00 kn. Ukupna potraživanja su iskazana u iznosu 350.942,00 kn, a obveze u iznosu 1.349.905,00 kn.

Koncem 2012. Institut je imao 30 zaposlenika.

SAŽETAK NALAZA REVIZIJE

Financijskom revizijom turističkih zajednica i Instituta za turizam utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, strateško i godišnje planiranje, financijske izvještaje, računovodstveno poslovanje, prihode te rashode.

- **Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo**

Odredbama članka 20. Zakona, propisano je da nadzorni odbor turističke zajednice nadzire vođenje poslova turističke zajednice, materijalno i financijsko poslovanje, raspolaganje sredstvima te izvršenje i provedbu programa rada i financijskog plana. O obavljenom nadzoru, nadzorni odbor najmanje dva puta godišnje podnosi pisano izvješće skupštini i turističkom vijeću. Prema odredbama članka 17. Zakona, turističko vijeće podnosi skupštini izvješće o svom radu najmanje jednom godišnje.

Revizijom je utvrđeno da nadzorni odbor pojedinih turističkih zajednica nije obavljao nadzor nad vođenjem poslovanja, materijalno financijskim poslovanjem i raspolaganjem sredstvima te nad izvršenjem i provedbom programa rada i financijskog plana, kao i da nije izradio izvješća o svom radu. Nadalje, utvrđeno je da turističko vijeće pojedine turističke zajednice nije o svom radu podnijelo izvješće skupštini najmanje jednom godišnje.

Kako bi se otklonile navedene nepravilnosti i propusti, Državni ured za reviziju je naložio obavljanje nadzora nad vođenjem poslova turističke zajednice najmanje dva puta godišnje te podnošenje skupštini izvješća o radu nadzornog odbora i turističkog vijeća najmanje jednom godišnje u skladu s odredbama Zakona kao i donošenje internih akata u skladu s propisima.

- **Sustav unutarnjih kontrola**

Sustav unutarnjih kontrola osigurava ekonomično i učinkovito ostvarivanje ciljeva poslovanja, poštivanje zakonske regulative, sprječavanje i otkrivanje prijevара i pogrešaka, kvalitetu računovodstvenih podataka, pravodobno pružanje informacija, te povećava odgovornost osoba uključenih u raspolaganje imovinom. Pojedine turističke zajednice nisu ustrojile unutarnju kontrolu što je, između ostalog, utjecalo na pojavu nepravilnosti i propusta u poslovanju. S obzirom da većina turističkih zajednica ima manje od pet zaposlenika, Državni ured za reviziju je naložio da poslove nadzora, odnosno kontrole poslovanja obavlja nadzorni odbor te da turistička zajednica uspostavi jasne poslovne procedure kako bi se osigurali preduvjeti za učinkoviti sustav unutarnjih kontrola.

- **Strateško i godišnje planiranje**

Prema odredbama Zakona, jedna od zadaća turističkih zajednica općine ili grada je izrada strateških i razvojnih planova turizma na nivou općine ili grada. Zakonom, nije određeno koje tijelo upravljanja u turističkoj zajednici donosi strateške i razvojne planove i na čiji prijedlog.

Revizijom je utvrđeno da su pojedine turističke zajednice donijele strateške dokumente na temelju kojih su donijele i godišnje programe rada te financijske planove, a neke su kod izrade godišnjih programa rada i financijskih planova polazili od strateških dokumenata donesenih na razini županije, grada ili općine.

Državni ured za reviziju je mišljenja da sve turističke zajednice trebaju donijeti strateške dokumente u skladu sa Zakonom, da u strateške dokumente dokumentima trebaju ugraditi zajedničke ciljeve turističkih zajednica koji su propisani Zakonom, te ciljeve koji su posebni i važni za turističku zajednicu s obzirom na područje na kojem je osnovana.

Prema odredbama Zakona, skupština kao najviše tijelo upravljanja turističke zajednice, donosi godišnji program rada i godišnji financijski plan za sljedeću godinu do kraja tekuće godine. Navedene dokumente, turistička zajednica općine ili grada je dužna dostaviti turističkoj zajednici županije, a turistička zajednica županije Hrvatskoj turističkoj zajednici. Godišnji program rada i financijski plan turističke zajednice obvezno sadrže sve pojedinačno utvrđene planirane zadatke i potrebna financijska sredstva za njihovo izvršenje te posebno planirane zadatke i financijske planove turističkih društava, podružnica, odnosno predstavništava i ispostava. Ako tijekom godine dođe do odstupanja od godišnjeg programa rada i financijskog plana u obujmu većem od 5,0 %, turistička zajednica je dužna donijeti izmjene, odnosno dopune godišnjeg programa rada i financijskog plana na način i prema postupcima kojima se donosi godišnji program rada i financijski plan.

Revizijom je utvrđeno da su doneseni godišnji programi rada i financijski planovi za sve turističke zajednice. Utvrđene nepravilnosti i propusti se odnose na rokove u kojima su doneseni, način planiranja rashoda i praćenje njihova ostvarenja te donošenje izmjena i dopuna godišnjeg programa rada i financijskog plana. Rashodi su u financijskom planu planirani prema programima, odnosno aktivnostima, dok se u poslovnim knjigama ostvareni rashodi evidentiraju po vrstama prema računskom planu neprofitnih organizacija te nije moguća usporedba ostvarenih i planiranih rashoda. Također je utvrđeno da pojedine turističke zajednice nisu donijele godišnje programe rada i financijske planove u zakonskom roku, nisu ih dostavile turističkoj zajednici županije te nisu donijele izmjene i dopune godišnjeg programa rada i financijskog plana, iako su odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane bila veća od 5,0 %.

S obzirom da se godišnjim programom rada i financijskim planom određuju zadaci turističke zajednice te potrebna financijska sredstva za njihovo izvršenje, Državni ured za reviziju je naložio turističkim zajednicama donošenje godišnjih programa rada i godišnjih financijskih planova u skladu s odredbama Zakona.

- Financijski izvještaji

Prema Uredbi o računovodstvu neprofitnih organizacija, financijske izvještaje čine bilanca, račun prihoda i rashoda te bilješke uz financijske izvještaje, a dostavljaju se Državnom uredu za reviziju u roku 60 dana od isteka izvještajnog razdoblja. Turističke zajednice i Institut za turizam dostavili su financijske izvještaje u propisanom roku. Utvrđene nepravilnosti se odnose na iskazivanje podataka u financijskim izvještajima i sastavljanje bilješki.

Kod pojedinih turističkih zajednica, podaci iskazani u financijskim izvještajima nisu istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama. Bilješke uz financijske izvještaje kod pojedinih turističkih zajednica, nisu cjelovite, odnosno ne sadrže detaljnu razradu i dopunu podataka iz izvještaja o приходima i rashodima neprofitnih organizacija i bilance. Prema odredbama članaka 65. i 68. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, bilješke uz financijske izvještaje su detaljna razrada i dopuna podataka iz bilance i računa prihoda i rashoda, a mogu biti opisne, brojučane ili kombinirane.

S obzirom da financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitnih organizacija, Državni ured za reviziju je naložio turističkim zajednicama sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s propisima.

- Računovodstveno poslovanje

Turističke zajednice su obvezne ustrojiti poslovne knjige te voditi računovodstveno poslovanje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Nepravilnosti vezane uz računovodstveno poslovanje odnose se na evidentiranje poslovnih događaja u poslovne knjige, popis imovine i obveza te usklađenje knjigovodstvenog i stvarnog stanja utvrđenog popisom. Revizijom je utvrđeno da pojedini poslovni događaji nisu evidentirani na temelju vjerodostojnih, urednih, ovjerenih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava te odgovarajućim računima iz računskog plana, da dio dugotrajne i kratkotrajne imovine nije evidentiran u poslovnim knjigama ni iskazan u financijskim izvještajima, te da pojedini poslovni događaji, odnosno rashodi nisu evidentirani prema načelu nastanka događaja nego prema načelu novčanog tijeka. Također je utvrđeno da pojedine turističke zajednice nisu obavile cjelovit popis imovine i obveza te nisu uskladile knjigovodstveno sa stvarnim stanjem. Obračun amortizacije dugotrajne imovine pojedine turističke zajednice nisu obavile u skladu s propisima, blagajničko poslovanje nije vođeno uredno, odnosno blagajnički izvještaji nisu sastavljeni u vrijeme nastanka poslovnog događaja, a uz blagajničke isplatinice nije priložena dokumentacija na temelju koje bi se moglo potvrditi da je poslovni događaj stvarno nastao. Također, putni nalozi na temelju kojih su obavljene isplate novca putem blagajne, ne sadrže propisane elemente ni izvještaj sa službenog puta. Turističke zajednice koje imaju vrijednosno značajne zalihe promidžbenog materijala ne vode pomoćne knjige zaliha te nisu obavile popis zaliha promidžbenog materijala. Pojedine turističke zajednice nisu primljene donacije povezane s izvršenjem ugovorenih programa (projekata i aktivnosti) evidentirale u poslovnim knjigama kao odgođeni prihod, nego kao prihod izvještajnog razdoblja. U skladu s odredbama navedene Uredbe, prihodi od donacija se priznaju u izvještajno razdoblje razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa (projekata i aktivnosti).

Državni ured za reviziju je dao nalog turističkim zajednicama da poduzmu aktivnosti kako bi otklonili utvrđene nepravilnosti u dijelu računovodstvenog poslovanja, odnosno naložio je evidentiranje poslovnih događaja, vođenje poslovnih knjiga te obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Prihodi

Prema odredbama Zakona, prihodi turističke zajednice su: prihodi od članarine, prihodi od boravišne pristojbe, prihodi od obavljanja gospodarske djelatnosti iz članka 10. Zakona, a može ostvarivati prihode i iz proračuna, dragovoljnih priloga i darova te imovine u vlasništvu i iz drugih izvora. Vrijednosno značajnije prihode turističke zajednice ostvaruju od članarina i boravišne pristojbe, a revizijom su utvrđene nepravilnosti vezane uz naplatu navedenih prihoda.

Naplata prihoda od članarina

Turističkoj zajednici dužna je plaćati članarinu pravna i fizička osoba koja obavlja propisanu djelatnost. Osnovica za obračun članarine za pravne i fizičke osobe, koje su obveznici plaćanja poreza na dobit, je ukupni prihod, odnosno svi prihodi koje su te osobe dužne iskazati u računu dobiti i gubitka, u skladu s propisima o računovodstvu. Osnovica za obračun članarine za fizičke osobe koje su obveznici plaćanja poreza na dohodak su ukupni primici iz knjige primitaka i izdataka, umanjeni za naplaćeni porez na dodanu vrijednost. Obveznici plaćaju članarinu po stopi koja ovisi o turističkom razredu (u razrede A, B, C i D razvrstavaju se mjesta s obzirom na njihovo značenje u turizmu) i skupini (u skupine od prve do četvrte razvrstavaju se djelatnosti). Predujam za članarinu se plaća mjesečno, a konačni obračun članarine pravna i fizička osoba obavlja u rokovima i na način propisan za obračun i naplatu poreza na dobit, odnosno poreza na dohodak.

Poslove evidencije, obračuna i naplate članarina od pravnih i fizičkih osoba obavlja Porezna uprava na temelju odredbi Zakona o članarinama u turističkim zajednicama. Članarina je zajednički prihod turističkih zajednica, te se u skladu sa zakonskim odredbama raspoređuje turističkim zajednicama gradova i općina, županijskim turističkim zajednicama i Hrvatskoj turističkoj zajednici.

Prije raspodjele, 3,0 % od naplaćene članarine banka raspoređuje Poreznoj upravi za naknadu troškova evidencije, obračuna i naplate članarine te dostave podataka, a 7,5 % se izdvaja na poseban račun Hrvatske turističke zajednice. Preostala sredstva se raspoređuju na sljedeći način: turističkoj zajednici općine ili grada 65,0 %, Hrvatskoj turističkoj zajednici 25,0 % i turističkim zajednicama županije 10,0 %. Nakon raspodjele, turistička zajednica ostvaruje 58,2 % od naplaćene članarine. Prema odredbama članka 14. navedenog Zakona, Porezna uprava turističkim zajednicama općina i gradova jednom mjesečno dostavlja podatke o poslovima evidencije, obračuna i naplate članarina od pravnih i fizičkih osoba. Također, nadzor nad naplatom članarina od pravnih i fizičkih osoba obavlja Porezna uprava.

Revizijom je utvrđeno da turističke zajednice ne dobivaju podatke od Porezne uprave na način propisan Zakonom, te da ne vode evidenciju o broju članova turističke zajednice, potraživanjima za članarine niti o mjerama poduzetim za naplatu članarina.

Izvješća s podacima o obveznicima i naplati turističke članarine za prethodnu godinu Porezna uprava dostavlja turističkim zajednicama jednom godišnje. Turističke zajednice tijekom godine nemaju saznanja o ukupnom broju obveznika, zaduženjima i naplati. S obzirom da turističke zajednice nemaju podatke o zaduženjima obveznika i poduzetim mjerama naplate, i jednom godišnje im se dostavljaju podaci o obveznicima i naplati za prethodna razdoblja, postojeći sustav praćenja i naplate turističke članarine nije učinkovit.

Porezna uprava je sastavila pregled uplata za 2012. i popis obveznika plaćanja turističke članarine za 2011. koji sadrži podatke o broju obveznika, osnovici za obračun, obračunanim iznosima, uplaćenim predujmovima, razlici za uplatu ili povrat i mjesečni predujam za svakog pojedinog obveznika. Iz navedenog pregleda je vidljivo da je ukupna nenaplaćena turistička članarina turističkih zajednica koncem 2011. iznosila 48.862.705,00 kn, a razlika za povrat 19.887.628,00 kn. Navedeni podaci su u veljači 2013. dostavljeni Hrvatskoj turističkoj zajednici.

Državni ured za reviziju je predložio turističkim zajednicama da zatraže od Porezne uprave dostavljanje evidencije o obračunu i naplati članarine u skladu s odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama. Također je predložio ustrojiti evidenciju o članovima, uplatama članarine i potraživanjima, radi praćenja naplate, odnosno potraživanja prihoda od članarina te u suradnji s Poreznom upravom poduzimati mjere za učinkovitiju naplatu.

Državni ured za reviziju predlaže Ministarstvu turizma da poduzme mjere i aktivnosti radi unaprjeđenja suradnje s Poreznom upravom ili dopune propisa vezanih uz naplatu članarina, koje će osigurati pravodobne podatke i učinkovitu naplatu prihoda od članarina.

Naplata prihoda od boravišne pristojbe

Prema odredbama Zakona o boravišnoj pristojbi, obveznici plaćanja boravišne pristojbe su osobe koje u turističkoj općini ili gradu u kojem nemaju prebivalište, koriste uslugu smještaja u smještajnom objektu u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost, putnici koji koriste uslugu noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma, osobe koje pružaju usluge smještaja u domaćinstvu ili seljačkom domaćinstvu, vlasnik kuće ili stana za odmor, te vlasnik plovila koji nije plovni objekt nautičkog turizma za sebe i sve osobe koje noće na tom plovilu u turističke svrhe. Visina boravišne pristojbe ovisi o turističkom razredu u kojem je razvrstano naselje u kojem se ostvaruje noćenje i o razdoblju sezone. Visinu boravišne pristojbe utvrđuje Vlada Republike Hrvatske, u pravilu u prvoj polovini tekuće godine za sljedeću godinu. Utvrđen je i način naplate, rokovi za uplatu boravišne pristojbe turističkim zajednicama, prijave i odjave gostiju, nadzor nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne pristojbe, te prijavom i odjavom boravka turista.

Turističke zajednice evidentiraju prihode od boravišne pristojbe u poslovnim knjigama na temelju izvadaka s računa, a također vode evidencije potraživanja od obveznika za naplaćenu, ali neuplaćenu boravišnu pristojbu, jer pojedine pravne i fizičke osobe naplaćenu boravišnu pristojbu ne uplaćuju u zakonskom roku na račun turističke zajednice. Turističke zajednice mjesta, općine ili grada na čije račune obveznici uplaćuju naplaćenu boravišnu pristojbu evidentiraju potraživanja za neuplaćenu boravišnu pristojbu na način da za obveznike uplate boravišne pristojbe po noćenju prate ostvareni broj noćenja prema podacima o prijavi i odjavi gostiju, te podatke uspoređuju s uplatama boravišne pristojbe na račun. Za obveznike uplate paušalne boravišne pristojbe uspoređuju se obveze uplate koje proizlaze iz evidencija obveznika u odnosu na uplaćenu boravišnu pristojbu na račun turističke zajednice.

Državni ured za reviziju je 2007. obavio reviziju učinkovitosti naplate i raspodjele prihoda od boravišnih pristojbi u turističkim zajednicama. Navedenom revizijom je utvrđeno da se potraživanja za boravišnu pristojbu evidentiraju na različite načine u glavnoj knjizi i/ili pomoćnim evidencijama turističkih zajednica, da evidencije o obračunanoj i naplaćenju boravišnoj pristojbi nisu točne i ažurne, a podaci o stanju potraživanja za boravišnu pristojbu nisu pouzdani. Državni ured za reviziju je predložio Hrvatskoj turističkoj zajednici da u suradnji s turističkim zajednicama nižeg ustroja odredi način evidentiranja potraživanja na svim razinama, kako bi se potraživanja evidentirala točno i ažurno.

Revizijom za 2012. utvrđeno je da turističke zajednice nisu postupile prema navedenoj preporuci, odnosno turističke zajednice nisu u poslovnim knjigama evidentirale potraživanja za boravišne pristojbe, niti ih iskazale u financijskim izvještajima. Nadalje je utvrđeno da pojedine turističke zajednice ne vode uredan popis osoba čiji se boravak mora prijaviti, te da nisu poduzimane mjere naplate potraživanja od boravišne pristojbe.

Prema podacima Hrvatske turističke zajednice, prikupljenim od turističkih zajednica županija, početkom 2012. potraživanja za boravišnu pristojbu su iznosila 26.917.224,00 kn. Prema pomoćnoj evidenciji Hrvatske turističke zajednice, radi naplate spomenutih potraživanja, u sustavu turističkih zajednica su poduzimane mjere naplate (zaključeni su sporazumi o plaćanju, pokrenuti su postupci predstečajne nagodbe, te ovršni postupci, a upućeni su i zahtjevi nadležnom tijelu za provedbu postupka nadzora kod obveznika plaćanja).

Ministarstvo turizma je dalo mišljenje, prema kojem turističke zajednice potraživanja po osnovi boravišne pristojbe mogu naplatiti putem pretvaranja tražbine u ulog u temeljnom kapitalu društva i to u slučaju društava koja su u predstečajnoj nagodbi, te su tu mogućnost iskoristile dvije turističke zajednice, koje potražuju višemilijunske iznose po osnovi boravišne pristojbe. Navedena pomoćna evidencija nije bila cjelovita, te je Hrvatska turistička zajednica koncem 2013. prikupljala podatke o poduzetim mjerama naplate od turističkih zajednica.

S obzirom da je boravišna pristojba zajednički prihod turističkih zajednica (turističke zajednice mjesta, općine ili grada, turističke zajednice županije i Hrvatske turističke zajednice), te da svaka turistička zajednica može poduzimati mjere za naplatu potraživanja, potrebna je jedinstvena evidencija o mjerama što ih poduzimaju turističke zajednice, radi ostvarivanja prihoda od boravišne pristojbe.

Turističke zajednice nisu uspostavile učinkovit sustav naplate boravišne pristojbe, između ostalog, i zbog nedovoljne suradnje s tijelima koja obavljaju nadzor nad naplatom boravišne pristojbe. Do 31. prosinca 2013. poslove nadzora je obavljao Državni inspektorat, a od 1. siječnja 2014. poslove Državnog inspektorata u dijelu nadzora naplate boravišne pristojbe je preuzelo Ministarstvo financija (Carinska uprava).

Hrvatska turistička zajednica nije ostvarila zadaću ustrojavanja jedinstvenog hrvatskog turističkog informacijskog sustava, sustava prijave i odjave turista i statističke obrade prema turističkim zajednicama nižeg ustroja, koja je planirana Godišnjim programom rada i financijskim planom za 2012.

Ustrojen je sustav prikupljanja statističkih podataka o ostvarenom turističkom prometu (broj dolazaka i noćenja domaćih i stranih turista i drugi podaci), ali nije ustrojen jedinstveni sustav vođenja popisa turista, kontrole naplate boravišne pristojbe i obrade podataka na razini cijelog sustava turističkih zajednica. Realizacija ovog projekta (iako je planirana i u 2013.) do vremena obavljanja revizije (prosinac 2013.) nije ostvarena.

S obzirom na utvrđene činjenice, Državni ured za reviziju je predložio ustrojiti jedinstvenu računalnu evidenciju potraživanja od boravišne pristojbe i poduzetih mjera naplate, te iskazivanje potraživanja za boravišne pristojbe u financijskim izvještajima. Također je naložio ažurno poduzimanje mjera za naplatu prihoda od boravišne pristojbe. Predlaže se Ministarstvu turizma da u suradnji s turističkim zajednicama poduzme mjere i aktivnosti, koje će osigurati pravodobne podatke i učinkovitu naplatu prihoda od boravišne pristojbe.

Turističke zajednice doznaju 30,0 % sredstava od boravišne pristojbe općini ili gradu na području kojeg su osnovane, najkasnije zadnjeg dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec. Turističke zajednice koje ostvaruju bruto prihod manji od 200.000,00 kn i općine ili gradovi na području kojeg su osnovane navedene turističke zajednice, koriste sredstva od boravišne pristojbe isključivo za poboljšanje uvjeta boravka turista na temelju prethodno usvojenog zajedničkog programa općine ili grada i turističke zajednice općine ili grada.

Revizijom je utvrđeno da pojedine turističke zajednice nisu pravodobno doznavaile sredstva općini ili gradu na području kojeg su osnovane. Također pojedine turističke zajednice nisu donijele zajednički program s općinom ili gradom na području kojeg su osnovane o korištenju sredstava boravišne pristojbe, te je Državni ured za reviziju naložio postupanje u skladu s odredbama Zakona o boravišnoj pristojbi.

- Rashodi

Prema odredbama Zakona, turistička zajednica je obvezna koristiti financijska sredstva u skladu s programom rada i financijskim planom, za financiranje planiranih zadataka. Rashodi turističkih zajednica ostvareni u 2012., odnose se na rashode za zaposlene, materijalne rashode, financijske rashode, rashode za donacije i druge rashode. Vrijednosno značajniji rashodi su materijalni rashodi (od kojih su najznačajniji rashodi za promidžbu), rashodi za zaposlene te rashodi za donacije.

Revizijom utvrđene nepravilnosti odnose se na rashode za zaposlene te rashode za donacije. Pojedine turističke zajednice nisu donijele interne akte o obračunu i isplati plaća, naknada plaća i o drugim materijalnim pravima zaposlenika, a pojedine turističke zajednice nisu obračunale plaće i naknade plaća u skladu s propisima odnosno internim aktima. Vezano uz rashode za donacije, revizijom je utvrđeno da nisu utvrđeni kriteriji ni procedure za dodjelu donacija, te da pojedine turističke zajednice nisu kontrolirale namjensko trošenje dodijeljenih sredstava.

Državni ured za reviziju je naložio turističkim zajednicama donošenje internih akata te obračun i isplatu plaća i naknada u skladu s donesenim internim aktima, uspostavu jasnih kriterija i procedura za dodjelu donacija, te kontroliranje namjenskog trošenja dodijeljenih sredstava.

U tablici u nastavku se navode područja u kojima su revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti, a utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima i poslovanju.

Tablica broj 5

Područja u kojima su utvrđene nepravilnosti i propusti, koji su utjecali na izražavanje uvjetnog mišljenja

Redni broj	Naziv subjekta revizije	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	Sustav unutarnjih kontrola	Strateško i godišnje planiranje	Financijski izvještaji	Računovodstveno poslovanje	Prihodi	Rashodi
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Hrvatska turistička zajednica			x	x	x		
2.	Institut za turizam						x	x
3.	Turistička zajednica Bilogora			x		x	x	
4.	Turistička zajednica Bjelovarsko-bilogorske županije	x		x		x		x
5.	Turistička zajednica Brodsko-posavske županije					x	x	x
6.	Turistička zajednica Daruvar-Papuk			x		x	x	
7.	Turistička zajednica grada Biograda na moru		x			x	x	
8.	Turistička zajednica grada Crikvenice	x		x		x	x	
9.	Turistička zajednica grada Čakovca					x		
10.	Turistička zajednica grada Dubrovnika					x		x
11.	Turistička zajednica grada Đakova			x			x	x
12.	Turistička zajednica grada Iloka		x			x		x
13.	Turistička zajednica grada Karlovca			x		x		
14.	Turistička zajednica grada Kaštela					x		
15.	Turistička zajednica grada Koprivnice							x
16.	Turistička zajednica grada Križevaca					x		x
17.	Turistička zajednica grada Kutina					x		
18.	Turistička zajednica grada Ludbrega			x	x	x		
19.	Turistička zajednica grada Novalje		x	x		x	x	x
20.	Turistička zajednica grada Opatije, Opatija					x	x	x
21.	Turistička zajednica grada Preloga	x				x		
22.	Turistička zajednica grada Rijeke, Rijeka					x	x	
23.	Turistička zajednica grada Samobora			x	x	x		x
24.	Turistička zajednica grada Siska						x	
25.	Turistička zajednica grada Slatine			x		x		x
26.	Turistička zajednica grada Slavonski Brod					x		
27.	Turistička zajednica grada Splita	x				x		x
28.	Turistička zajednica grada Šibenika					x		x
29.	Turistička zajednica grada Varaždina				x		x	x

Redni broj	Naziv subjekta revizije	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	Sustav unutarnjih kontrola	Strateško i godišnje planiranje	Financijski izvještaji	Računovodstveno poslovanje	Prihodi	Rashodi
	1	2	3	4	5	6	7	8
30.	Turistička zajednica grada Vinkovaca		x			x	x	
31.	Turistička zajednica grada Virovitice			x	x	x		
32.	Turistička zajednica grada Zadra					x	x	
33.	Turistička zajednica grada Zagreba					x	x	x
34.	Turistička zajednica Karlovačke županije	x		x		x		
35.	Turistička zajednica Međimurske županije	x				x		
36.	Turistička zajednica općine Marija Bistrica			x	x	x	x	
37.	Turistička zajednica općine Medulin			x		x	x	x
38.	Turistička zajednica općine Sveti Martin na Muri					x		x
39.	Turistička zajednica Osječko-baranjske županije		x	x	x	x	x	x
40.	Turistička zajednica područja đurđevačke Podravine			x		x		x
41.	Turistička zajednica Primorsko goranske županije					x		
42.	Turistička zajednica Sisačko-moslavačke županije							x
43.	Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije					x	x	x
44.	Turistička zajednica Virovitičko-podravske županije				x	x	x	
45.	Turistička zajednica Zadarske županije		x			x		x
46.	Turistička zajednica županije Varaždinske			x	x	x		

OCJENA EFIKASNOSTI U PROMICANJU I UNAPRJEĐENJU TURIZMA TE SURADNJE S LOKALNIM JEDINICAMA

Godišnjim programima rada turističke zajednice su planirale aktivnosti, ciljeve i potrebna financijska sredstva za njihovo izvršenje, te o provedenim aktivnostima i ostvarenim ciljevima sastavljale polugodišnje i godišnje izvještaje. Prema navedenim izvještajima za 2012., turističke zajednice su obavile većinu planiranih aktivnosti. Obavljene aktivnosti bile su usmjerene na:

- unaprjeđivanje postojećih turističkih proizvoda na području županije, općine ili grada (na čijem području su osnovane)
- poticanje razvoja novih turističkih proizvoda i manifestacija
- promociju turističkih proizvoda u zemlji i inozemstvu
- promociju turističke destinacije na području županije, općine ili grada
- sudjelovanje u izradi razvojnog plana turizma na razini županije, općine ili grada i
- obavljanje informativnih poslova vezanih uz turističku ponudu.

Državni ured za reviziju je ocijenio da je većina (61) turističkih zajednica bila efikasna u provedbi planiranih zadaća i aktivnosti, jer su obavile većinu planiranih aktivnosti, odnosno zadaća iz njihove nadležnosti, te organizirale i sudjelovale u organizaciji različitih manifestacija s ciljem razvoja novih turističkih proizvoda te promociji turističkih proizvoda i destinacija, kao i sudjelovale u izradi razvojnih planova turizma na njihovim područjima. Također je ocijenio da su turističke zajednice poduzimale aktivnosti na razvoju novih turističkih proizvoda i ponudi zanimljivih i privlačnih manifestacija.

Revizijom je utvrđeno da pojedine turističke zajednice nisu utvrdile kriterije i mjerila na temelju kojih su donesene odluke o financiranju ili sufinanciranju pojedinih programa i projekata. Također, za većinu programa i projekata nisu utvrđeni ciljevi ili su dani opisno bez brojčanih pokazatelja i drugih mjerljivih kriterija.

S obzirom da turističke zajednice nisu utvrdile kriterije i mjerila na temelju kojih su donesene odluke za financiranje pojedinih programa i projekata te da nisu utvrđeni ciljevi i pokazatelji za praćenje ostvarenja i učinaka pojedinih aktivnosti na razvoj i unaprjeđenje turizma, Državni ured za reviziju je predložio turističkima zajednicama da utvrde pokazatelje za mjerenje učinaka provedenih aktivnosti i obavljenih zadaća, kako bi se moglo ocijeniti jesu li provedbom planiranih aktivnosti utjecale i u kojoj mjeri na razvoj turizma, odnosno jesu li koristile sredstva na učinkovit način.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da su prikupljena sredstva od boravišnih pristojbi, turističkih članarina, iz proračuna i drugih izvora, korištena u skladu s godišnjim programima rada turističkih zajednica i za ostvarenje postavljenih ciljeva, te da je uspostavljena suradnja s lokalnim jedinicama.

U prilogu se daju pojedinačna izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2012. Hrvatske turističke zajednice, Instituta za turizam i 67 turističkih zajednica.